

LEPPÄVIRRAN ENTISEN AMPUMARADAN (LAPINMONTTU I) YMPÄRISTÖTEKNISET TUTKIMUKSET

Leppävirran kunta ja Pirkanmaan ELY-keskus ovat sopimuksen mukaisesti selvittäneet ympäristöriskejä Leppävirran kunnassa sijaitsevalla entisellä ampumarata-alueella (Lapinmonttu I). Selvitys on osa Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimaa valtakunnallista pilaantuneiden maa-alueiden selvitystyötä. Selvitykseen liittyvät tutkimus- ja suunnittelutyöt toteutti FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy heinä-marraskuussa 2018.

Tutkimusalueella on toiminut ampumarata 1970-1980 luvuilla. Ampumaradalla on harjoitettu haulikkoammuntaa. Alue on ollut ampumaradan toiminta-aikaan avoimempaa todennäköisesti hiekkapintaista maastoa, mutta on nykytilassaan täysin metsittynyt ja täten maisemoitunut ympäristöönsä. Kohde sijaitsee Karvonkankaan I-luokan pohjavesialueella.

Kohteessa tehdyssä tutkimuksessa otettiin näytteitä lapionäytepisteistä. Lapionäytepisteitä kaivettiin yhteensä 28 kappaletta. Näytteenotto ulotettiin syvimmillään noin 0,4 metrin syvyyteen maanpinnasta. Maanäytteistä mitattiin XRF-kenttämittarilla metallien esiintymistä kaikista näytteistä. Laboratoriossa maanäytteistä analysoitiin metallit 8 ja PAH-yhdisteet 4 näytteestä. Pohjavesinäytteet (2 kpl) otettiin alueelle aikaisemmin asennetusta pohjaveden havaintoputkesta sekä vedenottamolta. Pohjavesinäytteistä analysoitiin laboratoriossa metallit ja PAH-yhdisteet.

Kohteen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi tehtiin Valtioneuvoston asetuksen (Vna 214/2007) mukaisena laadullisena riskinarviointina ja todettuja pitoisuuksia verrattiin myös asetuksen ohjearvoihin, joita käytetään maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Lisäksi tehtiin laskennallinen tarkastelu haitta-aineiden kulkeutumiselle pohjaveteen.

Kohteessa todettiin ampumaratatoiminnasta peräisin olevia kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, jotka eivät kuitenkaan arvioinnin mukaan aiheuta jatkotoimenpiteitä. Kohteessa todettiin pääasiassa kohonneita metallipitoisuuksia sekä osin PAH-yhdisteiden pitoisuuksia. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävää maata esiintyy pääasiassa noin 0,2 metrin syvyydelle maanpinnasta. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia (metallit) sisältävää maa-ainesta, arvioidaan olevan noin 10000 m² alueella. Lisäksi kohteessa on kiekkojätettä ja/tai PAH-yhdisteitä sisältävää pintamaata noin 1400 m² alueella. Maaperän ympäristöteknisissä tutkimuksissa ei todettu jätejakeita, lukuun ottamatta savikiekkojätettä, joka sijoittuu ampumapaikkojen edustalle.

Riski haitta-aineiden kulkeutumiseksi pölyämisen kautta tai pohjaveteen todettiin arvioinnissa epätodennäköiseksi/vähäiseksi. Altistumista suoran ihokosketuksen kautta, pölyn hengittämisen tai ravintokasvien kautta ei arvioida merkittäväksi. Tehtyjen tutkimusten perusteella kohteessa ei ole kulkeutumisriskiin tai altistumiseen perustuvaa kunnostustarvetta.

Pohjois-Savon ELY-keskukselta pyydetään raportista lausunto.

Pirkanmaan ELY-keskus, tutkimusten tilaaja:

Jari Tiainen, puh. 040 538 6598, sähköposti: jari.tiainen@ely-keskus.fi

Leppävirran kunta:

Timo Turunen, puh. 040 847 3998, sähköposti: timo.turunen@leppavirta.fi

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, tutkimusten toteuttaja:

Jussi Virtanen, puh. 040 861 6516, sähköposti: jussi.virtanen@fcg.fi